

PROPOSISYON **20** **MAGBIBIGAY NG RESTRIKSYON SA PAROL PARA SA ILANG PAGKAKASALANG KASALUKUYANG ITINUTURING NA HINDI MARAHAS. MAG-AAWTORISA NG MGA SENTENSIYA SA PELONI PARA SA ILANG PAGKAKASALANG KASALUKUYANG ITINUTURING LAMANG NA MALILIIT NA PAGKAKASALA. BATAS NA INISYATIBA.**

OPISYAL NA TITULO AT BUOD

INIHANDA NG PANGKALAHATANG ABUGADO

Makikita ang teksto ng panukalang ito sa website ng Kalihim ng Estado sa voterguide.sos.ca.gov.

- Lilimitahan ang pag-akses sa programa ng parol na itinatag para sa mga nagkasala ng hindi marahas na krimen na nakakumpleto ng buong sentensiya ng kanilang pangunahing pagkakasala sa pamamagitan ng pagtatanggal ng pagiging karapat-dapat para sa ilang partikular na pagkakasala.
- Babaguhin ang mga pamantayan at iniaatas na namamahala sa mga pagpapasya sa parol sa ilalim ng programang ito.
- Mag-aawtorisa ng mga kasong peloni para sa mga tinukoy na krimen ng pagnanakaw na kasalukuyang makakasuhan lang bilang maliit na pagkakasala, kasama ang ilang krimen sa pagnanakaw kung saan ang halaga ay nasa pagitan ng \$250 at \$950.
- Mag-aatas sa mga taong nasentensiyahan ng tinukoy na maliit na pagkakasala na makolektahan ng mga sampol ng DNA para sa database ng estado.

BUOD NG TANTIYA NG PAMBATASANG TAGASURI SA NETONG PISIKAL NA EPEKTO SA PANG-ESTADO AT LOKAL NA GOBYERNO:

- Ang tumaas na mga pang-estado at lokal na gastusin sa koreksyonal ay malamang na nasa milyun-milyong dolyar taun-taon na ang pangunahing dahilan ay ang pagtataas ng mga populasyon sa bilangguan ng county at mga antas ng pangangasiwa sa komunidad.
- Tumaas na mga gastusing may kaugnayan sa pang-estado at lokal na korte na maaaring maging mas mahigit sa ilang milyong dolyar taun-taon.
- Ang tumaas na mga gastusin sa pang-estado at lokal na pagpapatupad ng batas ay malamang na hindi humigit sa ilang milyong dolyar taun-taon na mauugnay sa pagkolekta at pagproseso ng mga sampol ng DNA.

20

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

PANGKALAHATANG-TANAW

May apat na pangunahing probisyon ang Proposisyon 20. Layunin nito ang:

- Baguhin ang batas ng estado upang pataasin ang mga parusa sa kriminal para sa ilang krimeng nauugnay sa pagnanakaw.
- Baguhin kung paano binabantayan sa komunidad ang mga taong napalaya mula sa bilangguan ng estado.
- Magsagawa ng ilang pagbabago sa prosesong binuo ng Proposisyon 57 (2016) para sa pagsasaalang-alang sa paglaya ng mga bilanggo mula sa kulungan.
- Atasan ang pang-estado at lokal na tagapagpatupad ng batas na mangolekta ng DNA mula sa mga nasa hustong gulang na nakasuhan ng ilang partikular na krimen.

Sa ibaba, tinatalakay namin ang bawat isa sa mga pangunahing probisyon at inilalarawan namin ang mga epekto sa pananalapi ng proposisyon.

MGA PARUSA SA KRIMINAL PARA SA ILANG PARTIKULAR NA KRIMENG NAUUGNAY SA PAGNANAKAW

BATAYAN

Peloni ang pinakamatinding uri ng krimen. Inilalarawan ng batas ng estado ang ilang peloni bilang “marahas” o “seryoso,” o pareho. Kasama sa mga halimbawa ng peloning inilalarawan bilang marahas at seryoso ang pagpatay, panloloob, at panggagahasa. Kasama sa mga peloning hindi inilalarawan bilang marahas o seryoso ang human trafficking at pagbebenta ng mga droga. Ang isang maliit na pagkakasala ay isang hindi gaanong malalang krimen.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

Kasama sa mga maliit na pagkakasala ang mga krimen gaya ng pag-atake at paglalasing sa publiko.

Pagsesentensiya sa Peloni. Ang mga taong nakasuhan ng mga peloni ay maaaring sentensiyahan ng mga sumusunod:

- **Bilangguan ng Estado.** Ang mga taong may mga seryoso, marahas na krimen, o krimen sa pakikipagtalik sa kanilang mga kasalukuyan o nakaraang kaso ay maaaring masentensiyahan sa bilangguan ng estado.
- **Bilangguan ng County at/o Pagbabantay sa Komunidad.** Ang mga taong walang kasalukuyan o dating kaso para sa mga seryoso, marahas na krimen, o krimen sa pakikipagtalik ay karaniwang sinesentensiyahan sa bilangguan ng county o binabantayan ng mga opisyal sa probasyon ng county sa komunidad, o pareho.

Pagsesentensiya sa Maliit na Pagkakasala. Maaaring masentensiyahan ang mga taong nakasuhan ng maliliit na pagkakasala sa bilangguan ng county, pagbabantay sa komunidad ng county, multa, o ilang kumbinasyon ng tatlo. Karaniwang mas mababa ang parusa nila kaysa sa mga taong nakasuhan ng mga peloni. Halimbawa, hindi maaaring lumampas sa isang taon sa bilangguan ang sentensiya sa maliit na pagkakasala habang maaaring mag-atas ang sentensiya sa peloni ng mas matagal na panahon sa bilangguan o kulungan. Dagdag pa, karaniwang binabantayan sa komunidad sa loob ng ilang taon ang mga taong nakasuhan ng mga maliit na pagkakasala at maaaring hindi sila gaanong bantayan nang malapitan ng mga opisyal sa probasyon.

Pagsesentensiya sa Wobbler. Sa kasalukuyan, ang ilang krimen—gaya ng pagnanakaw ng pagkakakilanlan—ay maaaring kasuhan bilang peloni o maliit na pagkakasala. Kilala ang mga krimeng ito bilang “mga wobbler.” Karaniwang batay ang pasya sa mga partikular na detalye ng krimen at kasaysayan ng paggawa ng krimen ng tao.

Mga Binabaang Parusa para sa Ilang Partikular na Krimen ng Proposisyon 47. Noong Nobyembre 2014, inaprubahan ng mga botante ang Proposisyon 47, na nagresulta sa ilang partikular na krimeng nauugnay sa pagnanakaw na pinaparusahan bilang maliliit na

pagkakasala sa halip na mga peloni. Halimbawa, sa ilalim ng Proposisyon 47, ang pagnanakaw na kinasasangkutan ng ari-ariang nagkakahalaga ng \$950 o mas mababa ay karaniwang itinuturing na maliit na pagnanakaw at pinaparusahan bilang isang maliit na pagkakasala—sa halip na isang peloni na maaari noon (gaya ng kung ninakaw ang isang sasakyan). Karaniwan ding iniaatas ng Proposisyon 47 na kasuhan bilang isang maliit na pagkakasala ang pang-uumit na kinasasangkutan ng \$950 o mas mababa—sa halip na isang peloni na maaari noon.

MUNGKAHI

Papataasin ang Mga Parusa para sa Ilang Partikular na Krimeng Nauugnay sa Pagnanakaw. Lumilikha ang Proposisyon 20 ng dalawang bagong krimeng nauugnay sa pagnanakaw:

- **Sunod-sunod na Pagnanakaw.** Ang sinumang taong may dalawa o higit pang dating kaso para sa ilang partikular na krimeng nauugnay sa pagnanakaw (gaya ng panloloob, pamemeke, o pagnanakaw ng sasakyan) na napatunayang nagkasala ng pang-uumit o maliit na pagnanakaw na kinasasangkutan ng ari-ariang nagkakahalaga ng mahigit \$250 ay maaaring makasuhan ng sunod-sunod na pagnanakaw.
- **Oganisadong Pagnanakaw sa Tinging Tindahan.** Ang sinumang taong may ibang kasabwat na magkakasala ng maliit na pagnanakaw o pang-uumit nang dalawa o higit pang beses kung saan ang kabuuang halaga ng ari-ariang ninakaw sa loob ng 180 araw ay lalampas sa \$250 ay maaaring makasuhan ng organisadong pagnanakaw sa tinging tindahan.

Ang dalawang bagong krimeng ito ay magiging mga wobbler, na maaaring maparusahan nang hanggang tatlong taon sa bilangguan ng county, kahit na ang taong iyon ay may dating kaso para sa seryoso, marahas na krimen, o krimen sa pakikipagtalik.

Dagdag pa, pinapahintulutan ng Proposisyon 20 ang ilang umiiral na krimeng nauugnay sa pagnanakaw na karaniwang pinaparusahan bilang mga maliit na pagkakasala sa ilalim ng Proposisyon 47 na maparusahan bilang mga peloni.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

Halimbawa, sa ilalim ng kasalukuyang batas, karaniwang ipinag-aatas na maparusahan bilang maliit na pagkakasala ang pagnanakaw ng lahat ng ari-ariang nagkakahalaga ng mas mababa sa \$950 mula sa isang tindahan. Sa ilalim ng Proposisyon 20, ang mga taong magnanakaw ng mas mababa sa \$950 na hindi ipinagbibili (gaya ng kaha ng pera) mula sa isang tindahan ay maaaring makatanggap ng mga sentensiya sa peloni. Maaari nitong mapataas ang tagal ng panahon sa bilangguan ng mga taong makakasuhan ng mga krimeng ito. Halimbawa, sa halip na mabilanggo nang hanggang anim na buwan sa kulungan ng county, maaari silang mabilanggo nang hanggang tatlong taon sa kulungan ng county o bilangguan ng estado.

Tinataya naming maaaring maapektuhan ng mga pagbabago sa itaas ang ilang libong tao kada taon. Gayunpaman, nakabatay ang tantiyaang ito sa limitadong data na magagamit, at magdedepende ang aktwal na bilang ng mga taong maapektuhan sa mga pipiliin ng mga taga-usig at hukom. Bilang resulta, maaaring lubhang mas mataas o mas mababa ang aktwal na bilang.

MGA KASANAYAN SA PAGBABANTAY SA KOMUNIDAD

BATAYAN

Ang mga taong pinalaya mula sa bilangguan ng estado pagkatapos masentensiyahan para sa isang seryoso o marahas na krimen ay binabantayan sa loob ng isang yugto ng panahon sa komunidad ng mga ahente sa parol ng estado. Ang mga taong pinalaya mula sa bilangguan pagkatapos masentensiyahan para sa iba pang krimen ay karaniwang binabantayan sa komunidad ng mga opisyal sa probasyon ng county—karaniwang tinatawag na Pagbabantay sa Komunidad Pagkatapos Lumaya (Post-Release Community Supervision, PRCS). Kapag nilabag ng mga taong nasa ilalim ng parol ng estado o PRCS ang mga tuntuning iniaatas sa kanilang sundin habang binabantayan sila—tinutukoy bilang paglabag sa “mga panuntunan ng pagbabantay sa kanila”—maaaring piliin ng mga ahente sa parol ng estado o

opisyal sa probasyon sa county na humiling sa isang hukom na baguhin ang mga panuntunan ng kanilang pagbabantay. Maaari itong magresulta sa mga mas mabigat na sentensiya o paglalagay sa bilangguan ng estado.

MUNGKAHI

Babaguhin ang Mga Kasanayan sa Pagbabantay sa Komunidad. Gumagawa ang proposisyong ito ng ilang pagbabago sa parol ng estado at mga kasanayan sa PRCS. Halimbawa, iniaatas nito sa mga opisyal sa probasyong humiling sa isang hukom na baguhin ang mga panuntunan ng pagbabantay para sa mga taong nasa PRCS kung nilabag nila ang mga ito sa pangatlong pagkakataon. Dagdag pa, iniaatas ng proposisyon sa mga kagawaran ng parol ng estado at probasyon ng county na magpalitan ang mga ito ng higit pang impormasyon tungkol sa mga taong binabantayan ng mga ito.

PROSESO SA PAGSASAALANG-ALANG NG PAGLAYA NG PROPOSISYON 57

BATAYAN

Ang mga tao sa bilangguan ay nakasuhan ng pangunahing krimen. Karaniwang ito ang krimen kung saan nakatanggap sila ng pinakamahabang panahon sa bilangguan. Kadalasang nadaragdagan ang tagal nila sa bilangguan dahil sa mga detalye ng kanilang mga kaso (gaya ng kung gumamit sila ng baril) o para sa iba pang mas maliit na krimeng kung saan nahatulan silang nagkasala sa iisang pagkakataon. Halimbawa, ang mga taong dating nakasuhan ng isang seryoso o marahas na krimen ay karaniwang dapat masentensiyahan nang dalawang beses na mas matagal para sa anumang bagong peloning magagawa nila.

Noong Nobyembre 2016, inaprubahan ng mga botante ang Proposisyon 57, na bumago sa Saligang-Batas ng Estado upang maging karapat-dapat na maisaalang-alang para sa paglaya ang mga bilanggong nakasuhan ng hindi marahas na peloni pagkatapos matapos ang kanilang sentensiya para sa kanilang mga pangunahing krimen. Isinasaalang-alang

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

ang mga bilanggo para sa paglaya ng Lupon ng Mga Pagdinig ng Parol (Board of Parole Hearings, BPH) ng estado. Partikular na sinusuri ng miyembro ng mga tauhan ng BPH ang iba't ibang impormasyon sa mga file ng bilanggo, gaya ng kasaysayan ng paggawa ng krimen at gawi sa bilangguan, upang matukoy kung papalayain ang bilanggo. Isinasaalang-alang din ng BPH ang anumang sulat na isusumite ng mga taga-usig, ahensya ng tagapagpatupad ng batas, at biktima tungkol sa bilanggo. Nakikipag-ugnayan ang Kagawaran ng Mga Pagwawasto at Rehabilitasyon ng California (California Department of Corrections and Rehabilitation, CDCR) sa mga biktima nakarehistro sa estado upang abisuhan silang maaari silang magsumite ng mga ganitong sulat. Pinapalaya ang bilanggo maliban na lang kung magpapasya ang BPH na nagdadala ng hindi makatuwirang panganib ng karahasan ang bilanggo. Kung hindi mapapalaya, maaaring humiling ang bilanggo ng pagsusuri ng pasya. Ang mga bilanggong tinanggihang mapalaya ay isinasaalang-alang sa susunod na taon, bagama't madalas na nakukumpleto nila ang kanilang mga sentensiya at napapalaya sila bago ito. Noong 2019, nagsaalang-alang ang BPH ng halos 4,600 bilanggo at inaprubahan nila ang humigit-kumulang 860 (19 na porsyento) para sa paglaya.

MUNGKAHI

Babaguhin ang Proseso sa Pagsasaalang-alang ng Paglaya ng Proposisyon 57. Gagawa ang Proposisyon 20 ng ilang pagbabago sa proseso sa pagsasaalang-alang ng paglaya ng Proposisyon 57. Ang mahahalagang pagbabago ay:

- Hindi pagsasama ng ilang bilanggo sa proseso—gaya ng mga nakasuhan ng ilang uri ng pag-atake at pang-aabuso sa tahanan.
- Pag-aatas sa BPH na tanggihang lumaya ang mga bilanggong nagdadala ng hindi makatuwirang panganib ng paggawa ng mga peloning nagreresulta sa mga biktima, sa halip na iyong mga nagdadala lang ng hindi makatuwirang panganib ng karahasan.

- Pag-aatas sa BPH na isaalang-alang ang mga karagdagang isyu, gaya ng saloobin ng mga bilanggo hinggil sa kanilang mga krimen, kapag nagpapasya kung papalayain sila.
- Pag-aatas sa mga bilanggong tinanggihang lumaya na maghintay nang dalawang taon (sa halip na isa) bago maisaalang-alang ulit ng BPH.
- Pagpapahintulot sa mga taga-usig na humiling na magsagawa ang BPH ng isa pang pagsusuri ng mga pasya sa paglaya.
- Pag-aatas sa CDCR na subukang hanapin ang mga biktima para abisuhan sila tungkol sa pagsusuri kahit na hindi sila nakarehistro sa estado.

PAGKOLEKTA NG DNA

BATAYAN

Sa California, dapat magbigay ng mga sampol ng DNA ang mga (1) nasa hustong gulang na naaresto dahil sa, nakasuhan ng, o nahatulan ng peloni; (2) kabataang nagkasala ng peloni; at (3) taong inaataasang magparehistro bilang mga sex offender o arsonista. Kinokolekta ng pang-estado at lokal na ahensiya ng tagapagpatupad ng batas ang mga sampol na ito at isinusumite ang mga ito sa Kagawaran ng Katarungan ng California (Department of Justice, DOJ) para sa pagpoproseso. Kasalukuyang nakakatanggap ang DOJ ng 100,000 sampol ng DNA kada taon. Nag-iimbak ang DOJ ng mga DNA profile sa isang pambuong estadong database ng DNA at isinusumite nila ito sa pambansang database. Ginagamit ng tagapagpatupad ng batas ang mga database na ito para siyasatin ang mga krimen.

MUNGKAHI

Palalawakin ang Pagkolekta ng DNA. Aatasan ng proposisyong ito ang pang-estado at lokal na tagapagpatupad ng batas na magkolekta rin ng DNA mula sa mga nasa hustong gulang na nakasuhan ng ilang partikular na malit na pagkakasala. Kasama sa mga krimeng ito ang pang-uumit, pamemeke ng mga tseke, at ilang partikular na krimen ng pang-aabuso sa tahanan.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

MGA EPEKTO SA PANANALAPI

Magkakaroon ang proposisyong ito ng iba't ibang epekto sa pananalapi ng pang-estado at lokal na pamahalaan. Gayunpaman, magdedepende sa ilang salik ang mismong lawak ng mga epektong tinatalakay sa ibaba. Ang isang mahalagang salik ay ang mga pagpapasya ng mga hukuman at iba pa (gaya ng mga kagawaran ng probasyon ng county at taga-usig) tungkol sa kung paano ipapatupad ang proposisyon. Halimbawa, nilalayan ng proposisyong baguhin ang pagiging karapat-dapat ayon sa saligang-batas ng ilang partikular na bilanggo para maisaalang-alang para sa paglaya sa ilalim ng Proposisyon 57 nang hindi binabago ang Saligang-Batas ng Estado. Kung uusisahin ang proposisyon sa hukuman, maaaring ihatol ng isang hukom na hindi maaaring pairalin ang ilang partikular na probasyon. Pinagpapalagay ng aming mga tantiya sa ibaba tungkol sa mga epekto sa pananalapi sa pang-estado at lokal na pamahalaan na ganap na ipinapatupad ang proposisyon. Sa kabuuan, ang tinatayang pagtaas sa mga gastusin ng estado ay nagpapakita ng mas mababa sa isang porsyento ng kasalukuyang badyet sa Pangkalahatang Pondo ng estado. (Ang Pangkalahatang Pondo ay ang pangunahing account ng estado sa papapatakbo, na ginagamit nito upang magbayad para sa edukasyon, mga bilangguan, pangangalagang pangkalusugan, at iba pang serbisyo.)

Mga Gastusin sa Pang-estado at Lokal na Pagwawasto.

Papataasin ng proposisyon ang mga gastusin sa pang-estado at lokal na pagwawasto sa tatlong paraan.

- Una, ang pagtaas ng mga parusa para sa mga krimeng nauugnay sa pagnanakaw ay magpapataas sa mga gastusin sa pagwawasto na pangunahing sa pamamagitan ng mga tumataas na populasyon sa bilangguan ng county at antas ng pagbabantay sa komunidad para sa ilang tao.
- Pangalawa, papataasin ng mga pagbabago sa mga kasanayan sa pagbabantay sa komunidad ang mga gastusin ng estado at lokal sa iba't ibang paraan. Halimbawa, ang pag-aatas na nilalayan ng mga opisyal sa probasyon ng county na baguhin ang mga panuntunan sa pagbabantay para sa mga tao sa PRCS na

lalabag sa mga ito sa pangatlong pagkakataon ay maaaring magpataas ng populasyon sa bilangguan ng county kung magdudulot ito ng pagkakabilanggo ng mas maraming tao.

- Pangatlo, papataasin ng mga pagbabagong gagawin sa proseso sa pagsasaalang-alang ng paglaya ng Proposisyon 57 ang mga gastusin ng estado sa pamamagitan ng pagpapababa ng bilang ng mga bilanggong mapapalaya sa kulungan at sa pangkalahatan ito ay magpapataas sa gastusin sa proseso.

Tinataya naming mahigit ilang libong tao ang maaapektuhan ng proposisyon kada taon. Bilang resulta, tinataya naming ang pagtaas ng mga gatsusin sa **pang-estado at lokal na pagwawasto ay aabot sa milyon-milyong dolyar taon-taon.** Magdedepende ang aktwal na pagtaas sa ilang hindi tiyak na salik, gaya ng partikular na bilang ng mga taong maaapektuhan ng proposisyon.

Mga Gastusing Nauugnay sa Pang-estado at Lokal na Hukuman.

Papataasin ng proposisyon ang mga gastusin sa pang-estado at lokal na hukuman. Ito ay dahil magrerresulta ito sa paghatol sa ilang tao ng peloni para sa ilang partikular na krimeng nauugnay sa pagnanakaw sa halip na maliliit na pagkakasala. Dahil mas matagal ang pangangasiwa sa mga peloni sa mga hukuman kaysa sa mga maliit na pagkakasala, darami ang gawain ng mga hukuman, taga-usig ng county at pampublikong tagapagtanggol, at sheriff ng county (na nagbibigay ng seguridad). Dagdag pa, ang pag-aatas sa mga opisyal sa probasyong hilingin sa mga hukom na baguhin ang mga panuntunan ng pagbabantay para sa mga tao sa PRCS pagkatapos ng kanilang pangatlong paglabag ay magrerresulta sa karagdagang gawain sa hukuman. Tinataya naming ang mga **gastusing ito na nauugnay sa hukuman ay maaaring mahigit ilang milyong dolyar taon-taon,** depende sa aktwal na bilang ng mga taong naapektuhan ng proposisyon.

Mga Gastusin sa Pang-estado at Lokal na

Tagapagpatupad ng Batas. Papataasin ng proposisyon ang mga gastusin ng pang-estado at lokal na tagapagpatupad ng batas sa pamamagitan ng pagpapalawak ng bilang ng mga taong inaataasang

PAGSUSURI NG PAMBATASANG TAGASURI

IPINAGPATULUY

magbigay ng mga sampol ng DNA, na posibleng sampu-sampu sa libu-libo kada taon. Tinataya naming ang pagtaas sa **mga gastusin sa pang-estado at lokal na tagapagpatupad ng batas ay malamang na hindi hihigit sa ilang milyong dolyar taon-taon.**

Iba Pang Epekto sa Pananalapi. Maaaring magkaroon ng iba pang hindi alam na epekto sa pananalapi sa mga pang-estado at lokal na pamahalaan dahil sa proposisyon. Halimbawa, kung mapapababa ang krimen dahil sa pagtaas ng mga parusa, maaaring maiwasan ang ilang gastusin sa sistema ng katarungan para sa kriminal. Hindi alam ang lawak ng pangyayari nito o ng iba pang epekto.

Bumisita sa <http://cal-access.sos.ca.gov/campaign/measures/> para sa listahan ng mga komite na pangunahing binuo upang suportahan o tutulan ang panukalang ito.

Bumisita sa <http://www.fppc.ca.gov/transparency/top-contributors.html> upang makita ang nangungunang 10 tagaambag ng komite.

Kung gusto ninyo ng kopya ng buong teksto ng panukalang ito ng estado, pakitawagan ang Kalihim ng Estado sa (800) 339-2957 o maaari kayong mag-email sa vigfeedback@sos.ca.gov at libreng magpapadala sa inyo ng kopya sa pamamagitan ng koreo.